

Orálna vakcinácia líšok proti besnote jesenná kampaň 2025 – informácia

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky organizuje päťdesiatu druhú, sezónnu kampaň orálnej vakcinácie voľne žijúcich líšok proti besnote spôsobom, ktorý zodpovedá kritériám WHO /svetová zdravotnícka organizácia/.

Program stanovuje cieľ opätovne dosiahnuť štatút Slovenskej republiky ako krajiny bez výskytu besnoty a tým minimalizovať výdavky štátneho rozpočtu, ktoré sú vynakladané na prevenciu a tlmenie besnoty v rezorte pôdohospodárstva a zdravotníctva.

Orálna vakcinácia líšok proti besnote sa uskutoční letecky v dňoch 29. 09. 2025 – 17. 10. 2025 /posun je možný podľa vývoja počasia/. Vakcinačná návnada bude letecky pokladaná z výšky 150 metrov nad terénom pri rýchlosti 150 km/ hod. s hustotou pokladania 26 až 30 vakcinačných dávok na 1 km². Pri leteckom pokladaní sa vynechajú územia s nadmorskou výškou nad 1 200 metrov, vodné plochy, cestné komunikácie, mestá, osady a pásma ochrany prírody, kde nie je možné lietať v požadovanej výške.

Vakcinačná návnada obsahuje modifikovaný vakcinačný kmeň besnoty pomnožený v bunkových kultúrach, antibiotiká a stabilizačné médium. Zmes je naplnená do plastických toboliek /blistrov/, ktoré sú obalené návnadovou hmotou. Návnada je čiernohnedej farby, guľatého alebo hranatého tvaru, pevnej konzistencie.

Pri požití návnady líškou sa tobolka s vakcínou perforuje a vakcína príde do kontaktu so sliznicou dutiny ústnej. Cestou lymfatického systému sa vyvolá imunogénny efekt.

Pre človeka je vakcinačná návnada pri bežnom zaobchádzaní neškodná. Určité nebezpečenstvo predstavuje iba priamy kontakt vakcinačnej látky so sliznicou očí, úst, nosa a pod..

Preto prosíme občanov, hlavne deti, aby sa vakcinačných návnad nedotýkali, nezberali ich v čase vakcinácie a nevodili do lesa psov. V prípade kontaktu očkovacej látky so sliznicou, alebo čerstvým poranením je potrebné vyhľadať lekárske ošetrenie. Pri kontakte rúk s očkovacou látkou je potrebné ruky dôkladne umyť mydlom, prípadne dezinfikovať dostupným dezinfekčným prostriedkom.

Po ukončení orálnej vakcinácie líšok sa v termíne, ktorý stanoví ŠVPS SR vykoná kontrola účinnosti orálnej vakcinácie. Užívatelia poľovných revírov (okresy Poprad, Kežmarok a Levoča), podľa pokynov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Poprade vykonajú odstrel líšok určených na kontrolu účinnosti jarnej kampane 2024 orálnej vakcinácie líšok proti besnote. Do odstreľu nebudú zahrnuté jedince s mliečnym chrupom. Do monitoringu budú zaradené aj všetky psy medvedikovité ako aj všetky domáce, hospodárske a voľne žijúce teplokrvné zvieratá podozrivé z besnoty.

Poučenie o chorobe:

Besnota je akútne vírusové ochorenie zvierat prenosné aj na človeka.

Postihuje predovšetkým centrálny nervový systém, v dôsledku čoho sa pozorujú zmeny správania sa, zvýšená dráždivosť, parézy a paralýzy /ochrnutie/. Besnota sa obyčajne končí úhynom zvierat.

Z epizootologického hľadiska /podľa prameňa nákazy/ sa rozlišuje:

- a) sídlisková /urbánna/ besnota, kde prameňom nákazy sú domáce mäsožravce /psy, mačky/
- b) besnota voľne žijúcich zvierat /sylvatická – lesná/, kde prameňom nákazy sú rôzne druhy voľne žijúcich mäsožravcov /prípadne netopierov/
- c) tzv. zmiešaná forma besnoty.

V súčasnosti v európskych podmienkach rozhodujúci význam v ekológii Rabiesvírusu /pôvodca besnoty/ a v epizootológii besnoty rezervoárový druh má líška obyčajná /Vulpes – vulpes/.